

[C. O. Pedersen.]

agter at benytte Ekspropriationsbestemelsen straks, naar Lovforslaget er vedtaget, om ikke just til Ekspropriation, saa til under Forhandlingerne at tvinge Priserne ned. Det er den logiske Slutning, man kommer til, og nu kan Ministeren jo prøve paa, om han kan bortforklare den, jeg tror, det bliver lidt vanskeligt for ham. Jeg er for øvrigt ikke helt sikker paa, at Ministerens Tal er rigtige, men det er jo en anden Side af Sagen. Jeg vil i hvert Fald gerne nævne, at en større Autoritet end Ministeren, nemlig Statistisk Departement, har en anden Opfattelse. Statistisk Departement, som jo har Priserne ved Landejendommenes Omsætning, opgjorde i Fjor for Udvalget, at Prisen for Ejendomme paa over 12 Tdr. Hartkorn, var det vist, fulgte nøjagtigt Ejendomsskyldværdien, med andre Ord: hvis man vilde, og hvis Jordlovsudvalget var rørigt nok, kunde man med Lethed faa den nødvendige Jord til det, som ærede Medlemmer kalder den rimelige Pris.

Men jeg forstaaer jo nok, hvor Ministeren vil hen, naar han taler om sine Procenter, han tænker nemlig paa Parcelkøbene. Der findes ikke den Mand her i Landet, der kan købe Parceller til den Grundværdi, som Vurderingsmyndighederne ansætter, og jeg giver ikke en Døjt for Ministerens Henviisning til, at denne Forskel er større i Jylland end paa Øerne. Det er ikke andet end, hvad enhver vidste i Forvejen. Det er der mange Grunde til, bl. a. den, at Bygningsværdien i Jylland er saa meget større, og paa enhver Parcel findes der jo under alle Omstændigheder en Del af Bygningerne. Der er altsaa ikke noget nyt i dette.

Den højtærede Minister synes, det var rent forfærdeligt — det ærede Medlem Hr. Larsen (Bjerre) var ogsaa lidt inde paa det —, naar jeg havde sagt, at det væltede ind med Tilbud paa Jord. Jeg havde allerførst sagt, idet jeg talte om Sønderjylland, at der var mange Tilbud til Jordlovsudvalget, men saa føjede jeg til i et senere Afsnit af Talen, at det væltede ind med Tilbud af Jord i Tusindvis af Tønder Land om Ugen. Det tog den højtærede Minister og det ærede Medlem Hr. Larsen (Bjerre) mig meget ilde op; de syntes vist, at det var noget i Retning af en Overdrivelse. Jeg indrømmer, at jeg havde taget fejl; jeg skulde ikke have sagt 1 000 Tdr. Land, jeg skulde have sagt 2 000 Tdr. Land om Ugen, saa havde det været rigtigt. Det, der er sket ved Ejendomsomsætningen i Fjor, er nemlig intet mindre

end, at der af Ejendomme over 4 Tdr. Hartkorn i hver eneste Uge er omsat 170 Tdr. Hartkorn, med andre Ord ca. 2 000 Tdr. Land. Det er meget muligt, at Jordlovsudvalget ikke har faaet Tilbud. Det har jeg nu heller ikke sagt; den højtærede Minister fremstillede det, som om jeg havde sagt, at Jordlovsudvalget havde faaet disse Tilbud; det staaer der ikke et eneste Ord om i min Tale. Men jeg undskylder den højtærede Minister, som jeg forudsætter paa det Tidspunkt har været langt inde i nationaløkonomiske Betragtninger og derfor fuldkommen har overhørt dette. Den højtærede Minister ønsker naturligvis, at der skal komme saadanne Tilbud *en masse* til Jordlovsudvalget. Jeg vil gerne sige til den højtærede Minister, at jeg haaber ikke, den Tid skal oprinde for det danske Landbrug, at Bønderne skal valfarte til Jordlovsudvalget for at tilbyde det Jord. Hvis Jordlovsudvalget har Brug for Jord, maa det købe den i det aabne Marked og bære sig ad, som andre Mennesker gør, naar de vil købe Jord. Og Aviserne vrimler jo den ene Dag efter den anden med Tilbud om Ejendomme, der er til Salg.

Den højtærede Minister kom saa med en Udtalelse, som jeg ikke skal sige noget til; det har jeg ikke Lov til paa Grund af Forholdenes Udvikling senere. Det var en Udtalelse i Forbindelse, med, at jeg havde sagt, at Andragerens Ønsker blev der taget Hensyn til, medens der intet Sted blev taget Hensyn til Ejerens Ønsker; dette havde jeg sagt i Forbindelse med, at der i § 13 staaer, at Jordlovsudvalget, naar der indgives Andragende om Ekspropriation, skal tage skønsomt Hensyn til Andragerens Ønske. Det tog den højtærede Minister mig ilde op, idet han sagde, at der var jo i Forvejen i de tidligere Paragraffer taget fuldt ud Hensyn til Ejerens Ønsker. Det vil med andre Ord sige, at hvis Rigsdagen vedtog nogle Lovparagraffer, i Henhold til hvilke man kunde ekspropriere Jord, var dermed, mener den højtærede Minister, taget Hensyn til Ejerens Ønsker. Hvis nu Ejeren havde det Ønske, at han vilde beholde denne Jord, hvis han havde den Opfattelse, at denne Jord just passede til hans Bygninger, i Modsætning til den Opfattelse, som Jordlovsudvalget maaske gjorde gældende, saa spørger jeg: Hvor tages der nogetsteds Hensyn til Mandens Ønsker? Ikke paa noget Punkt i hele Lovforslaget. Kun een Mands Ønsker tages der Hensyn til, ham, der har set sig glad, som jeg sagde, i Naboens Jord. Naar han gaar og kiger sig saadant et Stykke Jord ud; saa